

Beredskabsplan for Vestervig Vandværk 2016

1. Kort om beredskabsplaner

En beredskabsplan for det enkelte vandværk skal udarbejdes i henhold til Beredskabsloven (nr. 660 af 10/6 2009). Beredskabsplanen for et vandværk har til formål at kunne opretholde vandværksdrift i forskellige former for krisesituationer, hvor forbrugerne skal sikres tilstrækkeligt og hygiejnisk tilfredsstillende drikkevand.

Denne beredskabsplan er udarbejdet af Vestervig Vandværk i samarbejde med DVN.

Det er vigtigt, at beredskabsplanen løbende holdes opdateret. Dette gælder især telefonlisten. Formanden har ansvaret for, at beredskabsplanen opdateres mindst én gang årligt. Desuden har formanden ansvaret for, at beredskabsplan og opdateringer udsendes til relevante brugere.

Beredskabsplanen findes i ledelsessystemet og bør være på vandværket.

Forebyg uheld

Det at undgå uheld og lave forebyggende vedligeholdelse på vandværket er mindst lige så vigtigt som at have en beredskabsplan. Derfor bør bestyrelsen i samarbejde med vandværks-passeren sikre en optimal drift af vandværket og overholde reglerne i vandværkets ledelsessystem.

Det er derfor en god ide enten selv at gennemgå hele vandværket med kritiske øjne eller få et professionelt firma til at udarbejde en tilstandsvurdering af vandværket, så bestyrelsen bliver gjort opmærksom på fejl og mangler, der bør rettes for at reducere risikoen for uheld og forurening mest muligt.

Herunder findes en liste over forskellige punkter som bestyrelsen bør overveje nærmere i forbindelse med den forebyggende vedligeholdelse. Der er desuden plads til, at vandværket selv kan tilføje yderligere punkter, som er vigtige.

Kontrolliste til forebyggende vedligeholdelse
Plan for egenkontrol og indsamling af nøgletal jfr. Ledelsessystem
Plan for løbende tilstandskontrol ajourføres årligt
Tilstandsrapport og handlingsplan – evt. opdatering efter større ændringer på driften/boringer m.m.
Komponentliste og logbog for vandværkets komponenter
Trykprøvning af beholdere
Vurdering af arbejdsplads-forhold
Vurdere og benytte alle analyser
Udføre og benytte resultater fra egenkontrol iflg. ledelsessystem
Aftale om samarbejde med andre vandværker i nødsituationer
Samarbejde i kontaktudvalg, vandråd eller andre grupper/nedværkssamarbejde
Overveje muligheder for nødforbindelse (fx udlægning af nødledning til nabovandværk)
Opdateret plan over ledningsnet, ventiler, stophaner m.m.

Generel ansvarsfordeling

Vandværkets bestyrelse har det generelle ansvar overfor forbrugerne mht. levering af tilstrækkeligt og rent drikkevand.

I alle former for beredskabssituationer er der **kun én person** fra vandværket, som har det overordnede ansvar, og som kontakter relevante myndigheder og presse.

Ved **Vestervig Vandværk** vil proceduren typisk være:

Den vagthavende modtager alarmer og kontakter vandværksbestyrer afhængig af alarmtypen, hvorefter denne er den ansvarlige.

Desuden er det den ansvarlige i samråd med bestyrelsen, som har ansvaret for at vurdere situationens alvor og tage stilling til, om det er en opgave, hvor kommunens beredskab skal inddrages, eller om vandværket selv kan løse problemerne. Bestyrelsen er politikere, og skal beslutte og fordele, men ikke udføre de konkrete opgaver i en beredskabssituation.

I alvorlige krisesituationer (fx akut forurening, trusler om sabotage, krig m.m.) kontaktes kommunens beredskabschef straks, og herefter har han/hun det overordnede ansvar for det videre forløb, hvor det er en fordel at sammensætte en koordinationsgruppe. I denne gruppe skal der altid være en repræsentant for vandværket og en fra kommunen.

Embedslægen er rådgivende overfor kommunen og bistår med vurderingen af de sundhedsmæssige konsekvenser. I situationer, hvor der er tale om forurening af drikkevandet, skal embedslægen altid inddrages. Vurdering af hvorvidt vandet er sundhedsfarligt skal altid foretages i samarbejde med embedslægen

2. Generel handling i beredskabssituationer

Bevar ro og overblik i situationen og følg retningslinier i beredskabsplanen.

En udgave af beredskabsplanen findes på vandværket.

Desuden er det vigtigt at bruge **SUND FORNUFT** i alle situationer. En hurtig alarmering og uddelegering af opgaver til de driftsansvarlige på vandværket er vigtig i alle beredskabssituationer.

Opgaverne uddelegeres af den ansvarlige (vandværksbestyrer) og evt. beredskabschefen til VVS-mester, elektriker og entreprenør.

I hver eneste beredskabssituation (fx lækage, brand, strømudfald, akut forurening af kildeplads og forurening af forsyningsanlægget) noteres hele forløbet i situationen på et rapportblad (se eksempel bagest i beredskabsplanen) med tid og initialer samt udførlig beskrivelse og stedsbetegnelse.

Dette er af betydning for evt. senere efterforskning, til hjælp for forsikringsselskab samt politi eller anden myndighed.

Forsikringsselskabet underrettes i alle former for beredskabssituationer til brug i senere forsikringssager.

3. Handlingsplan ved akut forurening af kildeplads

Akut forurening eller risiko for forurening af kildeplads er situationer, hvor der sker uheld indenfor vandforsyningens indvindingsområde. Det kan være en væltet tankvogn, udslip fra en virksomhed m.m.

Følgende procedure følges :

Alarm indgået	Noter tidspunktet og hvordan meldingen kom. Ved telefonisk henvendelse fra forbruger noteres navn og adresse, og der spørges om omfang, eventuelle skader og skadelokalitet.
Varsling	Forureningen anmeldes til en eller flere af følgende instanser: - Kommunens tekniske forvaltning / beredskabschefen - Ansvarligt teknisk personale på vandværket - Politiet - Embedslægen Førsteindsatsen på uhedsstedet ledes som hovedregel af kommunes beredskabschef eller anden indsatsleder. Indsatslederen har hovedansvaret for at fordele arbejdet samt tilkalde nødvendig bistand og andre myndigheder
Konsekvenser	Konsekvenserne af at afspærre råvandsnettet til det berørte område undersøges vha. planer over ledningsnettet. Det vurderes, om det er nødvendigt at indføre vandskadereducerende tiltag. Evt. stop af boringer vurderes.
Handling	Området lokaliseres og afspærres vha. afspærringsmateriel. Etabler eventuel nødvandsforsyning. Brandvæsenet informeres om, hvilket område der er afspærret.
Information	Berørte forbrugere (især følsomme forbrugere) og virksomheder informeres vha. medier og/eller løbesedler i samråd med embedslægen. Dette arbejde koordineres af indsatslederen. Kontakt lokalradio og lokal-tv i samråd med embedslægen.
Udbedring af skade	Kontakt kommunen for indhentelse af gravetilladelse og ledningsoplysninger fra andre ledningsejere. Ved berørte hovedveje kontaktes kommunen. Kontakt gravemandskab og påbegynd oprydningen så hurtigt som muligt
Endelig oprensning	Efter førsteindsatsen overdrages opgaven til den ansvarlige ingeniør for miljøområdet, der forestår den endelige oprensning
Opfølgning	Forbrugerne informeres om, at skaden er udbedret og situationen igen er normal.
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.

4. Handlingsplan ved forurening af forsyningens anlæg

Forureningen vil som regel blive konstateret ved den regelmæssige kontrol af vandkvaliteten, men kan også fremkomme ved afsmag i vandet eller ved sygdom blandt forbrugerne.

Følgende procedure følges :

Alarm indgået	Noter tidspunktet og hvordan meldingen kom. Hvis forureningen er konstateret ved analyse vurderer kommunen, beredskabschefen og embedslægen i samråd med vandværket, om der er behov for en øjeblikkelig indsats.
Varsling	Hvis ikke offentlige myndigheder allerede ved besked om analyseresultater, varsles kommunens miljøafdeling, beredskabet, embedslægen, m.m.
Konsekvenser	Konsekvenserne af forureningen undersøges i samarbejde med kommunen og andre relevante myndigheder. Stammer forureningen fra borer, ledningsnet, rentvandsbeholder eller vandbehandlingsanlæg? Konsekvenserne af at afspærre ledninger og anlæg vurderes vha. kort over ledningsnet m.m.
Handling	Nødvendige initiativer i form af drikkeforbud, kogepåbud m.m. vurderes i samarbejde med embedslægen. Alternativ vandforsyning etableres i form af nødforsyning til nabovandværk, vandtankvogne og vanddunke. Borer/forsyningsanlæg lukkes i det omfang, det er nødvendigt.
Information	Forbrugere (først følsomme forbrugere) orienteres om situationen i pressemeddelelser og/eller løbesedler. Forbrugerne orienteres om, hvordan de skal forholde sig i form af fx drikkeforbud, kogepåbud, muligheder for alternativ vandforsyning.
Udbedring af skade	Udbedring af skader påbegyndes. Fx i form af rengøring af rentvandsbeholder eller ledningsnet, skadesudbedring på boring m.m. Under udbedringen af skaden vurderes vandkvaliteten løbende vha. analyser, og embedslægen holdes orienteret. Forbrugerne holdes løbende orienteret, hvis processen er langvarig.
Endelig oprensning	Efter førsteindsatsen overdrages opgaven til den ansvarlige ingeniør for miljøområdet, der forestår den endelige oprensning
Opfølgning	Forbrugerne informeres om, at skaden er udbedret og situationen igen er normal.
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.
Egenkontrol for bakterier	Opdages tegn på forurening via vandværkets egenkontrol eller ledelsessystem udføres nye test fra samme prøvebane samt om muligt tilbage i "systemet" for at indkredse kilden til forureningen. Regler i ledelsessystemet følges og kommunen kontaktes.

5. Handlingsplan ved lækager på ledningsnet

Følgende procedure følges :

Alarm indgået	Noter tidspunktet og hvordan meldingen kom. Ved telefonisk henvendelse fra forbruger noteres navn og adresse, og der spørges om omfang, eventuelle skader og skadelokalitet.
Varsling	Ansvarligt teknisk personale varsles fx driftsleder/ vandværkspasser, VVS-mester eller smed. Herefter disponerer vedkommende mandskab.
Konsekvenser	Konsekvenserne af at afspærre forsyningsledningerne til berørt område fremgår af plan over ledningsnettet. Vurdering af vandskadereducerende nødvendige tiltag.
Handling	Lækagen lokaliseres, eventuelt med hjælp af lækageudstyr, og området afspærres vha. afspærringsmateriel. Etabler eventuelt nødvandsforsyning.
Information	Berørte forbrugere og virksomheder informeres vha. medier og/eller løbesejere. Brandvæsen informeres om, hvilket område der er lukket
Udbedring af skade	Kontakt kommunen for indhentelse af gravetilladelse og ledningsoplysninger fra andre ledningsejere via LER. Ved berørte hovedveje kontaktes kommunen. Kontakt gravemandskab og påbegynd reparationen så hurtigt som muligt. Fortegnelse over rør, fittings og ventiler findes hos VVS-mesteren (se telefonlisten). Når skaden er udbedret skal rørene gennemspules og om nødvendigt desinficeres.
Opfølgning	Udfør evt. egenkontrol for kim og coliforme bakterier. Regler for hygiejne følges iflg. vandværkets ledelsessystem
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringselskab, politi eller anden myndighed.

6. Handlingsplan ved desinficering

Desinficering benyttes ved bakteriologiske forureninger.

Dette arbejde er sundhedsfarligt, for dem der udfører arbejdet. Hvis f.eks. klorholdigt vand kommer med ud til forbrugerne (tilsigtet eller ved uheld) kan dette give forbrugerne væsentlige gener.

Kontakt kommunen.

Desinficering kræver evt. godkendelse af myndighederne, uanset om den foretages på boringer, tanke eller ledningsnet og uanset hvilket desinficeringsmiddel der anvendes.

Tilladelse kræves til såvel indpumpning som afledning af tilsætningsstoffer.

Derfor - dette arbejde er for eksperter, hvorfor der kontaktes en sådan, fx:

Vandværkets rådgiver

Vandværkets brøndborer

Ekspert i kontrol og rensning af rentvandstanke, vandbehandling, m.m.

OBS!

Desinficering udføres først når kilden til en alvorlig forurening er fundet og udbedret.

Undgå om muligt desinficering.

Foretag i stedet skylning eller anden skånsom rengøring for at undgå ødelæggelse af den ”mikrobiologiske naturlige balance”.

Erfaringer viser, at der ofte findes høje kimtal efter desinficering.

NB!

Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse.

Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.

7. Handlingsplan ved brand og eksplosion

Kald 112 – Brandvæsen.

Alarm indgået	Noter tidspunktet og hvordan meldingen kom. Ved telefonisk henvendelse fra forbruger noteres navn og adresse, og der spørges om omfang, eventuelle skader og skadelokalitet.
Varsling	Nærmeste omgivelser advares.
Konsekvenser	
Handling	Etabler eventuel el-nødforsyning, midlertidig installation / nødgenerator.
Information	
Udbedring af skade	
Opfølgning	
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.

8. Handlingsplan ved strømudfald

Alarm indgået	Noter tidspunktet, og hvordan melding kom.
Varsling	El-installatør kontaktes. Ved større strømsvigt kontaktes beredskabschefen.
Konsekvenser	Undlad ethvert indgreb af hensyn til egen og andres sikkerhed.
Handling	Tilslut evt. nødstrømsforsyning.
Information	Ved svigtende vandforsyning informeres forbrugere samt beredskabschefen.
Udbedring af skade	
Opfølgning	Forbrugerne informeres via pressemeddelelser og/eller løbesedler om, at skaden er udbedret og situationen igen er normal.
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.

9. Trusler om sabotage

Kald 112 Politi

Alarm indgået	Noter tidspunktet, og hvordan melding kom. Ved telefonisk henvendelse fra forbruger noteres navn og adresse.
Varsling	Nærmeste omgivelser advares.
Konsekvenser	
Handling	I krigstilfælde eller krigslignende situation kan der trækkes på Hjemmeværnet. Aftales med beredskabschefen. Forholdet bør til stadighed tænkes igennem - det kan ske i morgen.
NB!	Hele forløbet noteres på et rapportblad med tid og initialer samt udførlige beskrivelser og stedbetegnelse. Dette er af betydning for evt. senere efterforskning til hjælp for forsikringsselskab, politi eller anden myndighed.

